

Viðbragðsáætlun vegna alvarlegra dýrasjúkdóma

Útg. mars 2025

Efnisyfirlit

1. Inngangur	2
2. Orðaskýringar	3
3. Gildissvið og viðbragðsaðilar	3
4. Viðbragðsteymi MAST	3
5. Boðun og virkjun	4
6. Viðbrögð - almennt verklag	4
6.1. Tilkynningar og fyrstu viðbrögð	4
6.1.1. Dýraeigandi/umráðamaður	4
6.1.2. Sjálfstætt starfandi dýralæknir	4
6.1.3. VIÐ-teymi MAST	4
6.2. Sóttvarnaaðgerðir	5
6.3. Mannskapur og búnaður	6
6.4. Rannsóknir	6
6.4.1. Sýnatökur	6
6.4.2. Faraldsfræði	7
6.5. Aðbúnaður fólks	7
6.6. Aflifun	7
6.7. Þrif og sótthreinsun	7
6.8. Förgun aukaafurða dýra og úrgangs	8
6.9. Upplýsingamiðlun og skjalavistun	8
6.10. Endurskoðun atburða og skýrsluskrif	8
7. Útgáfa og uppfærslur	9

1. Inngangur

Þessi viðbragðsáætlun er skrifuð af VÁ-teymi MAST. Hlutverk VÁ-teymisins er m.a. að skrifa og viðhalda áætlunum um viðbrögð við alvarlegum smitsjúkdómum í dýrum, og halda viðbragðsæfingar. Við gerð áætlunarinnar hafði teymið samráð við sérgreinadýralækna, héraðsdýralækna og yfirdýralækni. Jafnframt var höfð til hliðsjónar sú reynsla sem hlotist hefur og ábendingar sem komið hafa fram á þeim æfingum í viðbrögðum við dýrasjúkdómum sem haldnar hafa verið.

Í fyrstu köflum þessa skjals er fjallað um gildissvið áætlunarinnar, viðbragðsaðila, helstu ákvæði laga og reglugerða sem tengjast viðbrögðum við alvarlegum smitsjúkdómum í dýrum, viðbragðsteymi MAST og virkjun áætlunarinnar. Því næst er fjallað um alla liði í viðbrögðunum; verklagi lýst og tilgreint hverjir koma að málum.

Áætlunin dregur upp það ferli sem unnið er eftir við uppkomu þeirra sjúkdóma sem áætlunin tekur til en ekki er tilgreint sérstaklega hvernig brugðist skuli við einstökum sjúkdómum. Ákvarðanir um aðgerðir byggjast á fjölmörgum þáttum sem geta verið ólíkir í hverju tilfalli fyrir sig.

Á vefsíðu MAST (www.mast.is) er að finna ýmis stuðningsskjöl sem nýtast í tengslum við viðbrögð við dýrasjúkdómum. Þar er um að ræða leiðbeiningar, eyðublöð, grunnupplýsingar um ýmsa sjúkdóma og annað sem nýtist við mat, ákvarðanatöku og framkvæmd aðgerða. Sérgreinadýralæknar og VÁ-teymið eru ábyrg fyrir gerð stuðningsskjalanna en geta fengið til liðs við sig annað starfsfólk MAST eftir þörfum.

Viðbragðsáætlunin í heild sinni er í stöðugri endurskoðun. VÁ-teymið tekur við ábendingum og athugasemdum, metur þær og uppfærir áætlunina eftir þörfum á grundvelli þeirra, sem og reynslu sem hlýst af æfingum og raunverulegum atburðum.

2. Orðaskýringar

Umráðamaður: Aðili, annar en dýraeigandi, sem er ábyrgur fyrir dýri við tiltekna aðstæður, t.d. réttarstjóri, sláturhússtjóri, mótsstjóri, sýningarstjóri, dýrahótelstjóri o.s.frv.

VIÐ-teymi: Viðbragðsteymi MAST - hefur umsjón með viðbrögðum við alvarlegum smitandi dýrasjúkdómum.

VÁ-teymi: Viðbragðsáætlunarteymi MAST – hefur umsjón með gerð og viðhaldi viðbragðsáætlana vegna alvarlegra smitandi dýrasjúkdóma og æfingum í viðbrögðum.

3. Gildissvið og viðbragðsaðilar

Áætlun þessi fjallar um viðbrögð ef upp kemur grunur um eða staðfesting á tilkynningarskyldum sjúkdómum sem tilgreindir eru í 2. og 3. grein reglugerðar nr. 52/2014, áður óþekktum smitsjúkdómum í dýrum hér á landi og öðrum alvarlegum sjúkdómum, svo sem eitrunum.

Aðilar að viðbrögðum við alvarlegum dýrasjúkdómum eru margir en fjöldinn fer eftir umfangi málsins. Jafnframt er misjafnt hvaða viðbragðsaðilar koma að málum, það fer m.a. eftir eðli sjúkdómsins og hvar hann kemur upp.

Í áætluninni er aðallega fjallað um hlutverk starfsfólks MAST en einnig er komið inn á hlutverk dýraeigenda eða umráðamanna þeirra og sjálfstætt starfandi dýralækna. Í áætluninni eru starfsheiti starfsfólks MAST tiltekin en í stuðningsskjali í viðauka er tilgreint hvaða starfsmaður sinnir hverri stöðu og jafnframt hvaða starfsfólk hleypur í skarð viðkomandi sé hann fjarverandi.

4. Viðbragðsteymi MAST

Í áætluninni er viðbragðsteymi vegna dýrasjúkdóma tilgreint og kallað VIÐ-teymið. Þegar um er að ræða sjúkdóm í landdýrum sitja í teyminu sérgreinadýralæknir viðkomandi dýrategundar, yfirdýralæknir, sérgreinadýralæknir faraldsfræði og héraðsdýralæknar í þeim umdæmum sem sjúkdómurinn er í. Sömu aðilar eiga sæti í teyminu þegar um sjúkdóm í lagardýrum er að ræða að undanskildum héraðsdýralækni. Fyrirliði VIÐ-teymisins er viðkomandi sérgreinadýralæknir. Fyrirliðinn kallar teymið saman en teymið ákveður hverju sinni hver stýrir fundi og ritar fundargerð. Hlutverk VIÐ-teymisins er að taka við tilkynningum um sjúkdóma sem áætlun þessi tekur til, meta stöðu, taka ákvarðanir og sjá til þess að þær aðgerðir sem ráðast þarf í til að hindra útbreiðslu sjúkdómsins og eftir atvikum útrýma honum eða halda í skefjum, séu framkvæmdar. Allir teymismeðlimir eru samábyrgir fyrir þeim ákvörðunum sem teymið tekur. Sé ekki einhugur innan teymisins um ákvarðanir í málum hefur yfirdýralæknir endanlegt ákvörðunarvald.

5. Boðun og virkjun

Þegar tilkynning berst til MAST um alvarlegan dýrasjúkdóm, boðar fyrirlíði VIÐ-teymisins meðlimi teymisins til fundar. Teymið ákveður hvort viðbragðsáætlunin skuli virkjuð. Ef ákvörðun er tekin um að virkja áætlunina vinnur teymið samkvæmt viðbragðsáætluninni eftir því sem við á, þ.e.a.s. það metur og tekur ákvarðanir um aðgerðir eftir eðli smitefnisins, umfangi tilfellis og hvort um sé að ræða grun eða staðfestingu á sykingu.

6. Viðbrögð - almennt verklag

6.1. Tilkynningar og fyrstu viðbrögð

6.1.1. Dýraeigandi/umráðamaður

Dýraeigandi/umráðamaður (réttarstjóri ef um er að ræða réttir, sláturhússtjóri ef um er að ræða sláturhús o.s.frv.) tilkynnir grun um alvarlegan dýrasjúkdóm til sjálfstætt starfandi dýralæknis eða MAST. Hann tekur við og fylgir fyrirmælum sjálfstætt starfandi dýralæknis og MAST um sóttvarnir eða aðrar ráðstafanir til að hindra að fleiri dýr veikist. Upplýsingar um dýralækna á vakt utan dagvinnutíma má finna á vefsíðu MAST (www.mast.is). Símanúmer MAST er 530-4800.

6.1.2. Sjálfstætt starfandi dýralæknir

Sjálfstætt starfandi dýralæknir upplýsir dýraeiganda/umráðamann um gruninn og gefur honum fyrstu fyrirmæli um sóttvarnir eða aðrar ráðstafanir til að hindra að fleiri dýr veikist. Síðan tilkynnir hann um gruninn til MAST. Hann tekur við og fylgir fyrirmælum MAST um frekari sóttvarnir, sýnatökur o.fl. Ef um mjög smitandi sjúkdóm er að ræða fer hann ekki af staðnum nema að fengnu leyfi MAST, þetta á þó ekki við þegar um er að ræða sjúkdóm í fiskeldi.

6.1.3. VIÐ-teymi MAST

Þegar tilkynning berst til MAST er henni komið til fyrirliða VIÐ-teymisins án tafar. Tilkynning getur mögulega borist til hvaða starfsmanns MAST sem er og því þurfa allir starfsmenn MAST óháð starfssviði að sjá til þess að tilkynningin berist til fyrirliða VIÐ-teymisins (sem er sérgreinadýralæknir viðkomandi dýrategundar). Komi upp vafi um hver fyrirliði teymisins er, kemur starfsmaður MAST tilkynningunni til sérgreinadýralæknis smitsjúkdóma og faraldsfræði eða yfirdýralæknis.

Fyrirlíði VIÐ-teymisins byrjar á að ganga úr skugga um að viðeigandi fyrirmæli hafi verið gefin um fyrstu ráðstafanir til að hindra dreifingu smitsins eða koma í veg fyrir að fleiri dýr veikist. Hann kallar því næst teymið til fundar, ásamt dýralækni búsins/dýrsins og viðbragðsdýralækni Keldna þegar um er að ræða sjúkdóm í landdýrum en fisksjúkdómanefnd ef sjúkdómurinn er í lagadýrum. Teymið byrjar á því að ákveða hverja fleiri eigi að kalla til fundarins, það geta t.d. verið aðrir sérgreinadýralæknar, héraðsdýralæknar, eftirlitsdýralæknar, dýraeftirlitsmenn, fagsviðsstjórar, sjálfstætt starfandi dýralæknar, dýralæknar á Keldum eða aðrir, allt eftir eðli tilfellisins.

Teymið metur hversu skjót viðbrögðin þurfi að vera, m.a. á grundvelli smithæfni smitefnisins, meðgöngutíma sjúkdómsins og afleiðingum sem hann getur haft bæði fyrir dýr og fólk.

Teymið skiptir með sér verkum varðandi tilkynningar um málið og miðlun upplýsinga um fyrstu ráðstafanir, til eftirfarandi aðila eftir því sem við á:

- Eiganda/umráðamanns
- Allra dýralækna
- Aðila í nærsamfélaginu
- Starfsfólks MAST
- Aðila í stjórnsýslunni, svo sem: MAR, sóttvarnalæknis, heilbrigðiseftirlits sveitarfélaga, almannavarna og RLS
- Aðila í landinu, svo sem ýmissa landssamtaka
- Erlendra aðila, svo sem yfirdýralækna, WOAHA og ESB

6.2. Sóttvarnaaðgerðir

Fulltrúi VIÐ-teymisins gefur nánari fyrirmæli um sóttvarnir til viðkomandi aðila, sem eru eftir atvikum:

- Dýraeigandi/umráðamaður
- Sjálfstætt starfandi dýralæknir
- Sláturleyfishafi (ef um er að ræða dýr í sláturhúsi)
- Réttarstjóri (ef um er að ræða smölun eða réttir)
- Sveitarfélag (ef um er að ræða hálfvillt dýr)
- Flutnings og þjónustuaðilar í fiskeldi

VIÐ-teymið tekur ákvörðun um tillögur að nauðsynlegum varúðarráðstöfunum. Við ákvörðunartöku er miðað við aðstæður og um hvaða sjúkdóm er að ræða. Þetta getur m.a. falið í sér eftirfarandi:

- Allsherjar flutningsbann
- Flutningsbann á tilteknu svæði
- Skilgreining á takmörkunarsvæðum, stærð þeirra og legu
- Takmarkanir sem skulu gilda á svæðunum, þ.m.t. lokanir og sóttvarnir
- Smölun afrétta

Teymið sendir tillögu um aðgerðir til ráðherra, sem tekur ákvörðun og gefur út fyrirskipun um aðgerðir, sbr. 8. grein laga nr. 25/1993.

Ef ákvörðun um varúðarráðstafanir vegna sjúkdóms í landdýrum, felur í sér lokanir, fer starfsmaður MAST á staðinn til að setja upp borða og skilti og annað sem þarf til að koma í veg fyrir umferð án leyfis. Hann tekur einnig með sér þann sóttvarnabúnað sem til þarf, svo sem búnað til sóttthreinsunar á farartækjum. Ef VIÐ-teymið telur að þörf sé á aðstoð varðandi lokanir hefur það samband við lögreglu, tilkynnir henni um stöðu mála og biður um aðstoð við lokanir. Lögregla hefur samband við björgunarsveitir ef á þarf að halda. Ef ákvörðun er tekin um að skilgreina þurfi takmörkunarsvæði vegna sjúkdóms í lagardýrum er svæðið merkt inn á kortasjá.

Ef sjálfstætt starfandi dýralæknir er á staðnum og getur sinnt því sem þarf að gera þar og um er að ræða sjúkdóm í landdýrum, fer starfsmaður MAST ekki inn fyrir skilgreind svæðismörk, en hefur umsjón og eftirlit með sóttvörnum utan þeirra. Að öðrum kosti fara starfsmenn MAST sjálfir inn á búið og sinna því sem þarf, svo sem fyrirsmælum og eftirliti með sóttvörnum, skoðun á dýrum, sýnatökum o.s.frv.

Ef ákvörðun um varúðarráðstafanir felur í sér smölun afrétta hefur VIÐ-teymið samband við viðkomandi sveitarstjórnir og óskar eftir að þær hafi umsjón með smöluninni.

Þegar um er að ræða sjúkdóm í landdýrum metur VIÐ-teymið hvort nota eigi bólusetningu til að koma í veg fyrir útbreiðslu sjúkdómsins. Ef ákveðið er að bólusetja skipuleggur teymið bólusetninguna og óskar eftir aðstoð fagsviðsstjóra lyfjamála við útvegum bóluefnis ef þarf. Ef þörf er fyrir aðstoð sjálfstætt starfandi dýralækna við bólusetninguna kallar yfirdýralæknir þá til starfa. VIÐ-teymið óskar eftir að dýraeigandi/umráðamaður aðstoði við bólusetninguna eða útvegi starfsfólk til þess ef þarf. Starfsmaður MAST hefur eftirlit með bólusetningu ef þörf er á.

6.3. Mannskapur og búnaður

VIÐ-teymið metur þörf fyrir mannskap og búnað, og kannar hvað er til á stofnuninni og hvað ekki. Jafnframt kannar teymið hvaða búnaður er til á þeim stað/stöðum sem sjúkdómurinn er. Í fiskeldi er kannað hvort innviðir fyrirtækisins séu nægir.

Héraðsdýralæknar bera ábyrgð á að allur nauðsynlegur búnaður til fyrstu viðbragða vegna sjúkdóms í landdýrum sé til í umdæminu og aðgengilegur, bæði fyrir sóttvarnir og aflifun dýra.

Ef þörf er á viðbótarbúnaði sendir teymið beiðni til rekstrarsviðs um að útvega það sem vantar.

Ef þörf er á aðstoð sjálfstætt starfandi dýralækna kallar yfirdýralæknir þá til starfa.

Ef þörf er á aðstoð annarra starfsmanna MAST en þeirra sem tilgreindir eru sérstaklega í þessari viðbragðsáætlun, hefur VIÐ-teymið samband við yfirmenn viðkomandi starfsmanna og óskar eftir að nýta starfskrafta þeirra.

VIÐ-teymið óskar eftir að dýraeigandi/umráðamaður leggi til þann mannskap og búnað sem hann hefur tiltækan ef þarf.

Ef þörf er á annars konar aðstoð sér VIÐ-teymið um að útvega hana.

VIÐ-teymið samþykkir reikninga frá dýralæknum og öðru aðstoðarfólki sem það hefur kallað til starfa. Ef reikningar eru óeðlilegir eða ósanngjarnir miðað við vinnuframlag eða málsatvik skulu þeir sendir til samþykktar hjá sviðsstjóra rekstrarsviðs.

6.4. Rannsóknir

6.4.1. Sýnatökur

VIÐ-teymið ákveður hvernig sýni skuli taka, í samráði við sérfræðinga á Keldum.

Ef dýralæknir er á búinu/staðnum gefur VIÐ-teymið honum fyrirmæli um sýnatökur. Ef dýralæknirinn er ekki með þann sýnatökubúnað sem á þarf að halda útvegar VIÐ-teymið hann og sendir á staðinn. Ef um bráðsmitandi sjúkdóm í landdýrum er að ræða er sýnatökubúnaðurinn afhentur án þess að farið sé inn fyrir skilgreind svæðismörk. Sýnunum er síðan komið til Keldna eins fljótt og kostur er.

Ef sjálfstætt starfandi dýralæknir er ekki á búinu/staðnum þar sem grunur er um alvarlegan sjúkdóm í landdýrum, fer eftirlitsdýralæknir og tekur sýnin, og ef um bráðsmitandi sjúkdóm er að ræða sækir annar starfsmaður umdæmisstofunnar sýnin og kemur þeim til Keldna. Þegar um er að ræða grun um alvarlegan sjúkdóm í lagardýrum sækir starfsmaður fiskeldisdeildar MAST sýnin og kemur þeim til Keldna.

Dýraeigandi/umráðamaður aðstoðar við sýnatökur ef MAST óskar eftir því.

Sjálfstætt starfandi dýralæknir leggur fram sjúkrasögu, niðurstöðu klínískrar skoðunar, rannsóknarniðurstöður og annað sem að gagni getur komið við greiningu og upprætingu sjúkdómsins.

VIÐ-teymið tekur við niðurstöðum rannsókna frá Keldum og kynnir þær fyrir öllum viðbragðsaðilum.

6.4.2. Faraldsfræði

VIÐ-teymið aflar faraldsfræðilegra upplýsinga hjá dýraeiganda, sjálfstætt starfandi dýralækni, RML, afurðastöðvum, fódurfyrirtækjum, sorphirðufyrirtækjum, flutnings- og þjónustufyrirtækjum í fiskeldi og öðrum eftir því sem við á. Það óskar eftir aðstoð sjálfstætt starfandi dýralæknis og/eða starfsfólks umdæmisskrifstofu eða fiskeldisdeildar, til öflunar faraldsfræðilegra upplýsinga ef þörf er á.

VIÐ-teymið vinnur úr faraldsfræðilegum upplýsingum og setur niðurstöður fram á viðeigandi hátt. Ef þörf er á fær teymið aðstoð frá starfsfólki upplýsingatækisviðs.

Upplýsingatækisvið MAST aðstoðar VIÐ-teymið við framsetningu og birtingu niðurstaðna faraldsfræðilegrar rannsóknar, ef teymið óskar eftir því.

6.5. Aðbúnaður fólks

Rekstrarsvið tekur við beiðnum frá þeim sem vinna að málinu og þurfa á þjónustu að halda varðandi pöntun á flugi, gistingu, bílum, vinnuástöðu o.s.frv. VIÐ-teymið tryggir að það starfsfólk sem vinnur að málinu fái sálrænan stuðning frá samstarfsfólki (félagastuðningur) og metur hvort þörf sé á faglegri sálfræðiaðstoð til viðbótar, og hefur samband við mannauðsstjóra ef svo er. Mannauðsstjóri hefur umsjón með að útvega lækni- og sálfræðiaðstoð eftir þörfum.

6.6. Aflífun

Þegar um er að ræða alvarlegan sjúkdóm í landdýrum metur VIÐ-teymið hvort aflífa þurfi dýr og ef svo er þá hvaða aðferðir skulu notaðar, og skipuleggur aðgerðirnar. Ef ákvörðun hefur verið tekin um að slátra þurfi eða farga lagardýrum vegna alvarlegs sjúkdóms kallar VIÐ-teymið eftir slátrunar- eða förgunarátætlun frá viðkomandi fyrirtæki og greinargerð um aðferðir, og veitir svo samþykki sitt ef þær teljast fullnægjandi.

VIÐ-teymið sér um að fá fólk til starfa við aflífun landdýra en þegar um sjúkdóm í fiskeldi er að ræða gengur teymið úr skugga um að viðkomandi fyrirtæki hafi nægan búnað og mannskap til að slátra eða farga fiskinum. Ef VIÐ-teymið telur þörf á aðstoð sjálfstætt starfandi dýralækna kallar yfirdýralæknir þá til starfa.

Rekstrarsvið hefur umsjón með gerð samninga við dýralækna og annað aðstoðarfólk.

Dýraeigandi/umráðamaður aðstoðar eða útvegar fólk til að aðstoða við aflífunina ef MAST óskar eftir því.

6.7. Þrif og sóttþreinsun

VIÐ-teymið ákveður og gefur fyrirmæli um hvernig staðið skuli að þrifum og sóttþreinsun.

Dýraeigandi/umráðamaður sér um að þrif og sóttthreinsun sé framkvæmd samkvæmt fyrirmælum MAST.

Starfsmaður umdæmisskrifstofu eða fiskeldisdeildar, eftir því sem við á, hefur eftirlit með framkvæmd þrifa og sóttthreinsunar og tekur þriffin út.

6.8. Förgun aukaafurða dýra og úrgangs

VIÐ-teymið fær til liðs við sig sérgreinadýralækni aukaafurða dýra til að afla upplýsinga um eðli og magn hræja og úrgangs og setja fram tillögu að því hvernig aukaafurðum dýra og úrgangi skuli fargað. Þegar málið snýst um alvarlegan sjúkdóm í lagardýrum, óskar VIÐ-teymið eftir áætlun frá viðkomandi fyrirtæki um förgun aukaafurða og úrgangs og samþykkir hana ef hún telst fullnægjandi. Starfsmaður fiskeldisdeildar hefur eftirlit með förguninni.

VIÐ-teymið, í samvinnu við sérgreinadýralækni aukaafurða dýra, hefur samráð við Umhverfisstofnun og heilbrigðiseftirlit viðkomandi sveitarfélags um flutning og förgun eftir því sem við á.

VIÐ-teymið, í samvinnu við sérgreinadýralækni aukaafurða dýra, hefur samband við förgunarstað og skipuleggur flutning á úrganginum.

VIÐ-teymið ásamt sérgreinadýralækni aukaafurða dýra, veitir leiðbeiningar um sóttvarnir við flutninginn.

Dýraeigandi/umráðamaður veitir aðstoð eða útvegar aðstoð við að fjarlægja úrgang ef MAST óskar eftir því.

6.9. Upplýsingamiðlun og skjalavistun

VIÐ-teymið stofnar mál í málakerfi MAST með málalykil 4.19 Alvarlegir smitandi dýrasjúkdómar, þar sem öll gögn málsins skulu vistuð. Í málinu er stofnuð logbók þar sem allir starfsmenn MAST sem að málinu koma skrifa sín verk með dagsetningu og tíma. Logbók er sótt sem bréfasniðmát í málakerfi með því að smella á „Nýtt bréf“. Velja Dýraheilsa>Alvarlegir smitandi dýrasjúkdómar>Alvarlegir smitandi dýrasjúkdómar – logbók. Þá kemur upp wordskjal sem ritað er í.

Málsnúmerið skal fylgja öllum skriflegum samskiptum um málið og öll gögn vistuð jafnóðum í málakerfinu.

VIÐ-teymið tryggir að allir sem hlut eiga að málinu, bæði starfsfólk og dýraeigendur, fái reglulega upplýsingar um gang verkliða og niðurstöður rannsókna.

VIÐ-teymið skrifar fréttatilkynningar til birtingar á heimasíðu MAST og stýrir samskiptum við fjölmiðla.

VIÐ-teymið tekur ákvörðun um hver af meðlimum teymisins skuli annast fjölmiðlasamskipti.

6.10. Endurskoðun atburða og skýrsluskrif

VIÐ-teymið boðar helstu þátttakendur og hagsmunaaðila til funda þar sem farið er með skipulegum hætti yfir feril og alla helstu þætti málsins. Að fundunum loknum skrifar VIÐ-teymið lokaskýrslu, sem felur í sér lýsingu á ferli málsins, niðurstöður mats á því og tillögur að úrbótum ef við á. Teymið sendir að lokum öllum hlutaðeigandi skýrsluna og vistar hana í málakerfi MAST.

7. Útgáfa og uppfærslur

1. Upphafleg áætlun var útgefin 19. júní 2020.

2. Fyrsta uppfærsla var útgefin 24. febrúar 2021.

Eftirtaldar breytingar voru gerðar:

- Gildissvið áætlunarinnar var víkkað út þannig að það gildi einnig fyrir aðra alvarlega sjúkdóma, svo sem eitranir, sjá 3. kafla. Viðeigandi breytingar voru gerðar á orðalagi í öðrum köflum.
- Hlutverki yfirdýralæknis var breytt þannig að hann er nú hluti af VIÐ-teyminu
- Nýjum undirkafla var bætt við 6. kafla um endurskoðun atburða og skýrsluskrif, sjá kafla 6.10. Viðeigandi breytingar voru gerðar á orðalagi í öðrum köflum.
- Viðbragðsáætlunin og stuðningsskjöl voru tekin út úr gæðahandbók og gerð aðgengileg á vefsíðu MAST. Í tengslum við þessa breytingu voru viðaukar um stuðningsskjöl tekin út úr viðbragðsáætluninni, þar sem þau eru nú sjálfstæð skjöl á vefsíðunni.
- Kafli um löggjöf hefur verið fluttur í viðauka 1.
- Viðauki II sýnir nú yfirlit yfir verkþætti og hverjir koma að hverjum verkþætti og viðauki III sýnir yfirlit yfir verkþætti hvers viðbragðsaðila.

3. Önnur uppfærsla var útgefin 3. júní 2021.

Eftirtaldar breytingar voru gerðar:

- Breyting var gerð á kafla 6.1.3 í þá veru að nánar er tiltekið að hver sem er af starfsmönnum MAST sem tekur við tilkynningu um grun um alvarlegan dýrasjúkdóm ber skylda til að koma tilkynningunni til fyrirliða VIÐ-teymisins. Viðeigandi breytingar voru gerðar á viðaukum 2 og 3.

4. Þriðja uppfærsla var útgefin 18. júní 2024

Helstu breytingar:

- Vegna breytinga á skipuriti Matvælastofnunar hefur heitum sviða verið breytt í áætluninni og verkefni í nokkrum tilfellum verið flutt til.
- Aðlögun hefur verið gerð að viðbragðsáætlun Keldna þannig að nú er gert ráð fyrir að viðbragðsdýralæknir Keldna sé alltaf boðaður strax á fyrsta fund VIÐ-teymisins. Jafnframt á að bjóða dýralækni viðkomandi búsa eða dýrs á þann fund. Þetta er talið auka skilvirkni viðbragða og nýtingu þekkingar og þeirra upplýsinga sem liggja fyrir.
- Í kafla um VIÐ-teymið er nú einnig tilgreint að teymið meti strax í upphafi hversu skjót viðbrögð við tilfellinu þurfi að vera.
- Varðandi söfnun og úrvinnsla á faraldsfræðiupplýsingum hefur því verið bætt við að upplýsingatæknisvið MAST aðstoði við framsetningu og birtingu niðurstaðna ef VIÐ-teymið óskar eftir því.
- Í kafla um aðbúnað fólks er nú tekið fram að VIÐ-teymið tryggji að starfsfólk sem vinnur að málinu fái sálrænan stuðning frá samstarfsfólki og meti jafnframt hvort þörf sé á faglegri sálfræðiaðstoð til viðbótar.
- Kafli sem áður hét „Förgun úrgangs“ heitir nú „Förgun aukaafurða dýra og úrgangs“ og tiltekið er í honum að VIÐ-teymið fái sérgreinadýralækni aukaafurða dýra til liðs við sig varðandi þennan þátt þegar við á.

5. Fjórtða uppfærsla var útgefin 3. mars 2025

Helstu breytingar:

- Viðbragðsáætlunin var aðlöguð viðbrögðum við alvarlegum sjúkdómum í lagardýrum, þannig að eftir þessa breytingu gildir hún bæði fyrir land- og lagardýr. Viðaukar voru teknir út og verða þeir gefnir út sem sjálfstæð stuðningsskjöl.